

Literatuur, Artikelen en Arresten

Rechten | Universiteit Utrecht

2026 - 2027

UURE-1029-047 | €9,95

Tentamengericht | Overzichtelijke structuur

Sinds 1994 | Beoordeeld met een 8,2

| Slim
Academy

Content editors gezocht!

Zoek jij een flexibele bijbaan die perfect aansluit op je studie én die je vanuit huis kunt doen?

Bij Slim Academy verdien je geld met iets wat je toch al doet: leren. Door het samenvatten en nakijken van je eigen lesstof herhaal je alles wat jij voor je tentamen moet weten terwijl je werkt!

Wat bieden wij:

- Een mooie vergoeding
- Een **flexibele bijbaan** waarbij je werkt wanneer het jou uitkomt
- Je werkt **vanuit huis**: Geen reistijd, gewoon lekker in je eigen omgeving
- Een mooie aanvulling op je CV
- **Gratis toegang** tot al ons studiemateriaal
- Een baan die perfect aansluit bij je studie

Als **Content Editor** draag je bij aan de kwaliteit van onze samenvattingen door ze te controleren op inhoud en ze up-to-date te maken.

Slim
Academy

Geïnteresseerd? Stuur je cv en motivatie naar klantenservice@slimacademy.nl

Welkom bij Slim Academy!

Voor je ligt de **literatuur, artikelen en arresten samenvatting** van het vak **Verbintenissenrecht**, dat je volgt in blok 1 van het tweede jaar van de bachelor Rechtsgeleerdheid aan de Universiteit Utrecht! Dit vak bestaat uit acht onderwijsweken en is opgebouwd uit twee onderdelen: het contractenrecht en het aansprakelijkheidsrecht. De eerste vier weken zijn gewijd aan het contractenrecht, en de daaropvolgende drie weken aan het aansprakelijkheidsrecht.

Met Slim Academy willen we jou helpen slimmer te studeren. Dat doen we door de kern van de leerstof helder samen te vatten, complexe onderwerpen te versimpelen en je de juiste hulpmiddelen te geven om actief te oefenen. Voor een optimale voorbereiding op je tentamen raden we je aan gebruik te maken van ons volledige aanbod. Voor dit vak zijn de onderstaande producten beschikbaar.

Product	Inhoud	Content	Versies
Samenvatting Literatuur	De belangrijkste begrippen en theorieën met een heldere uitleg die is voorzien van voorbeelden over alle opgegeven tentamenstof.	Week 1 t/m 7	✓ App ✓ Papier
Samenvatting Hoorcolleges	Een overzicht van de belangrijkste punten die tijdens de hoorcolleges zijn behandeld, zodat je niets mist van de stof die aan bod is gekomen.	Week 1 t/m 7	✓ App ✓ Papier
Oefenvragen	Interactief oefenen in de leeromgeving. Zo kun je nagaan of je de stof volledig beheerst en weet je beter wat je kunt verwachten op het tentamen.	• 7 sets; • 250+ vragen	✓ App
Flashcards	Kaarten die je helpen om definities, schema's en kernbegrippen snel te herhalen, zodat je op een actieve manier leert en de stof sneller en beter onthoudt.	• 7 sets; • 150+ kaarten	✓ App

Contact

Heb je vragen over ons aanbod, de levering van je samenvattingen of iets anders? Neem gerust contact met ons op via **06 81 60 19 60** of stuur een e-mail naar **klantenservice@slimacademy.nl**.

Feedback geven

Kan je ons vertellen wat er mis is met de geselecteerde tekst?

Verstuur feedback

Fout gevonden?

Geef het door en wij zorgen dat de samenvatting snel wordt bijgewerkt!

Hoe werkt het?

Selecteer de tekst

Klik op het vlaggetje

Verstuur je feedback

Deze samenvatting is alleen voor persoonlijk gebruik en mag niet worden gekopieerd of verspreid. De tekst is opgesteld naar eigen inzicht van de auteur en bedoeld als ondersteuning bij het studeren. Raadpleeg altijd de originele bronnen.

Digitale en papieren updates

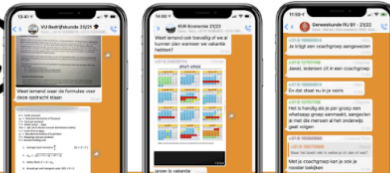
Aan het begin van het blok is nog niet alle vakinformatie beschikbaar, daarom vullen wij de samenvatting zo snel mogelijk aan zodra onze auteurs de nieuwe lesstof hebben ontvangen. Zo blijft de inhoud actueel, betrouwbaar en van hoge kwaliteit. Je hoeft dus niet te wachten tot het einde van het blok: vanaf **19-10-2026** is de volledige samenvatting **digitaal** beschikbaar in de app.

Later in het blok verzenden we de **papieren samenvatting**. Deze wordt op **20 oktober 2026** verstuurd en bevat **week 1 t/m 7**. In het onderstaande overzicht zie je welke stof is opgenomen.

Onderwerpen	
Week 1	Gebondenheid aan het contract
Week 2	Het aanvullende contractenrecht
Week 3	Begrenzing van het contractenrecht
Week 4	Beleidsinstrumenten in het contractenrecht
Week 5	Aansprakelijkheid voor eigen gedrag
Week 6	Kwalitatieve aansprakelijkheid
Week 7	De omvangsfase van aansprakelijkheid

JOIN DE WHATSAPP GROEP

- ✓ Chat met jouw mede-studenten
- ✓ Stel al jouw (studie)vragen aan onze studie-experts
- ✓ Krijg extra oefenvragen om jouw kennis te testen
- ✓ Krijg gratis voorbeeldsamenvattingen

We wensen je veel succes met studeren en het behalen van je tentamens!

Team Slim Academy

Inhoudsopgave

Welkom bij Slim Academy!	1
Digitale en papieren updates	2
Inhoudsopgave	3
Week 1: Gebondenheid aan het contract	4
Literatuur	4
Artikelen	14
Arresten	16
Week 2. Het aanvullende contractenrecht	22
Literatuur	22
Artikelen	28
Arresten	34
Week 3. Begrenzing van het contractenrecht	40
Literatuur	40
Artikelen	46
Arresten	48
Week 4. Beleidsinstrumenten in het contractenrecht	55
Artikelen	55
Arresten	59
Week 5. Aansprakelijkheid voor eigen gedrag	65
Literatuur	65
Artikelen	82
Arresten	86
Week 6. Kwalitatieve aansprakelijkheid	92
Literatuur	92
Artikelen	108
Arresten	109
Week 7. De omvangsfase van aansprakelijkheid	115
Literatuur	115
Artikelen	125
Arresten	132

Week 1: Gebondenheid aan het contract

De verplichte literatuur bestaat uit:

- *Rechtshandeling en Overeenkomst: hoofdstuk 1: nrs. 13 t/m 15;*
- *Rechtshandeling en Overeenkomst: hoofdstuk 2: : 2.3.4. (aanbevolen 2.2.3, nrs. 31-33 en 44-45);*
- *Rechtshandeling en Overeenkomst: hoofdstuk 3: 3.1 en 3.2;*
- *P.A. Fruytier, 'Schijn van vertegenwoordiging: naar een nadere invulling van het risicobeginsel', Maandblad voor Vermogensrecht (MvV) 2017, afl. 9, p. 271-277;*
- *D. Janssen en L. van der Deijl, 'Schrijven voor de wetenschap', Coutinho 2023, hoofdstuk 1 en 3.*

Literatuur

Hoofdstuk 1, nrs. 13 t/m 15:

Grondbeginselen van het contractenrecht

Het contractenrecht (onderdeel van het verbintenissenrecht) is gefundeerd op drie grondbeginselen die achtereenvolgens worden behandeld.

Contractsvrijheid

Het beginsel van de **contractsvrijheid** houdt in dat partijen vrij zijn een overeenkomst te sluiten met wie, wanneer en met welke inhoud ze dat maar willen. Dit recht respecteert de **autonomie van het individu**. Dit principe is niet expliciet gecodificeerd, maar geldt als ongeschreven rechtsbeginsel. Het contractenrecht bevat dan ook weinig dwingende wetgeving (anders dan bijvoorbeeld het goederenrecht).

Vormvrijheid

Het tweede beginsel, **vormvrijheid**, wordt ook wel **consensualisme** genoemd. Dit beginsel geldt voor alle rechtshandelingen en is daarom neergelegd in boek 3 van het BW (over rechtshandelingen), namelijk in **artikel 3:37 BW**. Dit beginsel houdt in dat verklaringen in iedere vorm kunnen gebeuren; enige vorm van wilsovereenstemming (ofwel consensus, vandaar consensualisme) is voldoende.

Pacta sunt servanda

Het derde beginsel is dat van de **verbindende kracht** van de overeenkomst. Dit beginsel vind je terug in boek 6 (over overeenkomsten), namelijk in **artikel 6:248 lid 1 BW**: 'Een overeenkomst heeft (...) de door partijen overeengekomen rechtsgevolgen (...)'

Hoofdstuk 2, par. 2.2.3, 2.2.4 en 2.3.4:

Algemene opmerkingen over rechtshandelingen

In de wet is geen definitie van de term **rechtshandeling** opgenomen, het is dus belangrijk dat je zelf goed voor ogen hebt wat deze term inhoudt wanneer je begint aan je tentamen. Een rechtshandeling is een handeling die bedoeld is om een bepaald rechtsgevolg te veroorzaken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een koopovereenkomst; het beoogde doel van deze rechtshandeling is verbintenissen in het leven roepen in de vorm van te leveren prestaties.

Artikel 3:33 BW geeft twee vereisten voor een succesvolle rechtshandeling, namelijk:

- Een op een rechtsgevolg gerichte **wil**;
- Die zich door een **verklaring** heeft geopenbaard.

Rechtshandelingen zijn vervolgens te onderscheiden in **eenzijdige** en **meerzijdige** rechtshandelingen. In het voorbeeld van de koopovereenkomst gaat het om een meerzijdige rechtshandeling. De rechtshandeling wordt namelijk door meer dan één persoon verricht. Zowel bij de koper als verkoper moet sprake zijn van een geldige wil en verklaring voor een geldige koopovereenkomst (aanbod en aanvaarding).

Bij een eenzijdige rechtshandeling volstaat het daarentegen dat slechts één persoon een wil en verklaring naar voren brengt. De rechtshandeling is dan zowaar (meestal) tegen een ander gericht, maar deze tweede partij helpt niet mee de handeling tot stand te laten komen. Denk hierbij aan het vernietigen van een koopovereenkomst, hiervoor is geen instemming van beide partijen vereist.

Binnen de eenzijdige rechtshandeling kent men tevens een onderscheid tussen 'gerichte' en 'niet-gerichte' rechtshandelingen. Het hiervoor besproken voorbeeld betreft een gerichte eenzijdige handeling; de tweede partij draagt dan wel niet bij aan de vernietiging van de overeenkomst, maar hij is zich wel van deze vernietiging bewust en fungeert dus als het ware als ontvanger. Dit is niet het geval bij eenzijdige niet-gerichte rechtshandelingen. Bij een dergelijke handeling is het niet nodig dat een andere partij instemt of dat er een ontvanger aan het eind van de rechtshandeling is. Denk bijvoorbeeld aan het aanvaarden of verwerpen van een erfenis.

Let op dat er bij meerzijdige rechtshandelingen niet gesproken wordt over 'gerichte' en 'niet-gerichte' rechtshandelingen aangezien er altijd een tweede partij in het spel is die bij de rechtshandeling is betrokken via instemming of weigering.

Overeenkomsten en het onderscheid tussen verschillende soorten

Definitie van een overeenkomst (**art. 6:213 lid 1 BW**): 'Een overeenkomst in de zin van deze titel is een meerzijdige rechtshandeling, waarbij een of meer partijen jegens een of meer anderen een verbintenis aangaan'. Hier spreken we ook wel van een obligatoire (verbintenisscheppende) overeenkomst aangezien er bij een zodanige overeenkomst een verplichting tot het verrichten van een handeling wordt geschapen.

Bijzondere overeenkomsten en niet-bijzondere overeenkomsten

De literatuur maakt verder een onderscheid in overeenkomsten tussen de normale overeenkomsten en de bijzondere overeenkomsten (deze staan voornamelijk in boek 7 of 7A BW). Deze bijzondere overeenkomsten illustreren goed **de gelaagde structuur van het burgerlijk wetboek**. Zo zijn zij ten eerste rechtshandelingen, vervolgens overeenkomsten en tot slot bijzondere overeenkomsten. Men ziet hier een duidelijke gelaagdheid binnen de boeken 3, 6 en 7 en 7A betreffende de bepalingen over overeenkomsten. Wees er dus op bedacht dat bij het beantwoorden van sommige opdrachten je in veel verschillende boeken van het BW moet zoeken voor de juiste artikelen.

Eenzijdige en wederkerige overeenkomsten

Naast de deling van de overeenkomst in tweepartijdige/meerpertijdige overeenkomst en de normale/bijzondere overeenkomst, bestaat er ook een onderscheid tussen **wederkerige** en **eenzijdige** overeenkomsten. Let hierbij op dat je deze vorm van eenzijdigheid niet door de war haalt met de vorm van eenzijdige rechtshandelingen! **Artikel 6:261 lid 1 BW** stelt: 'Een overeenkomst is wederkerig, indien elk van beide partijen een verbintenis op zich neemt ter verkrijging van de prestatie waartoe de wederpartij zich daartegenover jegens haar verbindt.'

Totstandkoming van rechtshandelingen

Artikel 3:33 BW: Wil en verklaring

Wanneer we het hebben over de totstandkoming van rechtshandelingen is dit eigenlijk incorrect. Een rechtshandeling bestaat immers alleen op het moment dat men de handeling verricht. Wanneer we het dus hebben over de totstandkoming, hebben we het niet zozeer over de rechtshandeling zelf maar meer over het feit dat de rechtshandeling doet ontstaan. Hier verwijst 'rechtshandeling' dus als het ware niet naar de handeling zelf maar naar het samenstel van rechtsgevolgen dat eraan verbonden is.

Eerder hebben we al kort even stilgestaan bij **artikel 3:33 BW** betreffende de vereisten van een geldige rechtshandeling: een op een rechtsgevolg gerichte wil en een overeenstemmende verklaring. Verder weten we dat het **consensualisme** (in **art. 3:37 BW**) stelt dat de verklaring meestal op iedere manier kan worden geuit. Zo kunnen ook enkel gebaren of een handeling een wilsverklaring inhouden. Dit noemt men dan een 'stilzwijgende wilsverklaring'. Het is echter sterk afhankelijk van de maatschappelijke opvatting omtrent een zodanige handeling of het als wilsverklaring kan worden aangemerkt.

Artikel 3:37 BW: Ontvangsttheorie

Naar **artikel 3:37 lid 3 BW** moet een tot een bepaalde persoon gerichte verklaring die persoon hebben bereikt om haar werking te hebben. Een verklaring die de wederpartij dus niet of niet tijdig bereikt heeft dus geen werking. Het moment van ontvangst is hierbij beslissend (vandaar: **ontvangsttheorie**).

Echter, naar de tweede zin van **lid 3**, kan een verklaring die niet of niet tijdig de wederpartij heeft bereikt toch haar werking hebben 'indien dit niet of niet tijdig bereiken het gevolg is van zijn eigen handeling, van de handeling van personen voor wie hij aansprakelijk is, of van andere omstandigheden die zijn persoon betreffen en rechtvaardigen dat hij het nadeel draagt'. Dit onderdeel van **artikel 3:37 lid 3 BW** wordt ook wel aangeduid met de term 'risicocorrectie'.

Verder kan een verklaring die nog niet is ontvangen, worden ingetrokken met behulp van een verklaring houdende intrekking. Deze intrekking moet de wederpartij eerder dan of gelijktijdig met de ingetrokken verklaring bereiken (zie **lid 5 artikel 3:37 BW**). Indien dus een brief met een verklaring is verzonden kan iemand deze intrekken als hij voor aankomst van de brief de ontvanger belt.

Artikel 3:34 BW: Geestelijke stoornis

Een enkele wil en verklaring zijn niet genoeg om een geldige rechtshandeling te doen ontstaan. Deze moeten tevens overeenstemmen. Naar **artikel 3:34 BW** wordt geacht de wil te ontbreken aan iemand wiens geestvermogens blijvend of tijdelijk zijn gestoord bij het doen van een verklaring indien de stoornis een redelijke waardering van de bij de behandeling betrokken belangen belette, of indien de verklaring onder invloed van die stoornis is gedaan. Dit houdt in dat als iemand met bijvoorbeeld een verstandelijke beperking zijn auto verkoopt voor honderd euro, er geen geldige rechtshandeling tot stand is gekomen. De wil en verklaring stemden immers niet overeen. **Let op: de overeenkomst is nu vernietigbaar, niet nietig.** De verstandelijk gestoorde kan er dus nog voor kiezen de overeenkomst in stand te laten.

De bewijsvoering voor de verstandelijk gestoorde wordt echter lastiger indien de verkoop niet nadelig was, of er pas later nadeel optreedt. In het eerste voorbeeld is duidelijk dat de verkoop nadelig is voor de verstandelijk gestoorde. Had de verstandelijk gestoorde echter zijn auto voor een paar duizend euro verkocht, dan is het eventueel moeilijker te beargumenteren dat hij nadeel heeft ondervonden en is er meer kans dat de tegenpartij een geslaagd beroep op gerechtvaardigd vertrouwen kan doen (**art. 3:35 BW**).